

Prin ce a fost **remarcabil** anul 2023 în piața românească de artă

Un tur de forță de 50 de licitații (este al 3-lea an succesiv în care Artmark reușește să organizeze anual un volum de 50 de licitații), 🎯 cu obținerea unui total al vânzărilor de 10,2 milioane de euro, din care 9,1 milioane de euro în vânzări publice, 🎯 cu realizarea unei rate medii de adjudecare de 70%, completată cu peste 1,1 milioane de euro în vânzări private, 🎯 cu insistarea pe diversitatea tematicilor promovate și varierea agregării acestora (29 de tematici, inclusiv una nouă, destinată audiențelor tinere), precum și cu o continuare a dezvoltării internaționale – acesta a fost anul 2023, cu rezultate solide și laborioase, care au consolidat creșterile de piață, pe diferite segmente, ale anilor anteriori.

Anul aniversărilor

Pentru Artmark, cea mai mare platformă de promovare de artă din piața est-europeană, 2023 a fost în primul rând anul aniversărilor: 15 ani de la înființare (aprilie 2008), sărbătoriți, în prima jumătate a anului, prin două evenimente celebrative de licitație de artă clasică și modernă, respectiv de artă contemporană, dar și licitația cu nr. 500 – marcând împlinirea organizării a 500 de licitații de artă și istorie în cei 15 ani de existență și activitate!

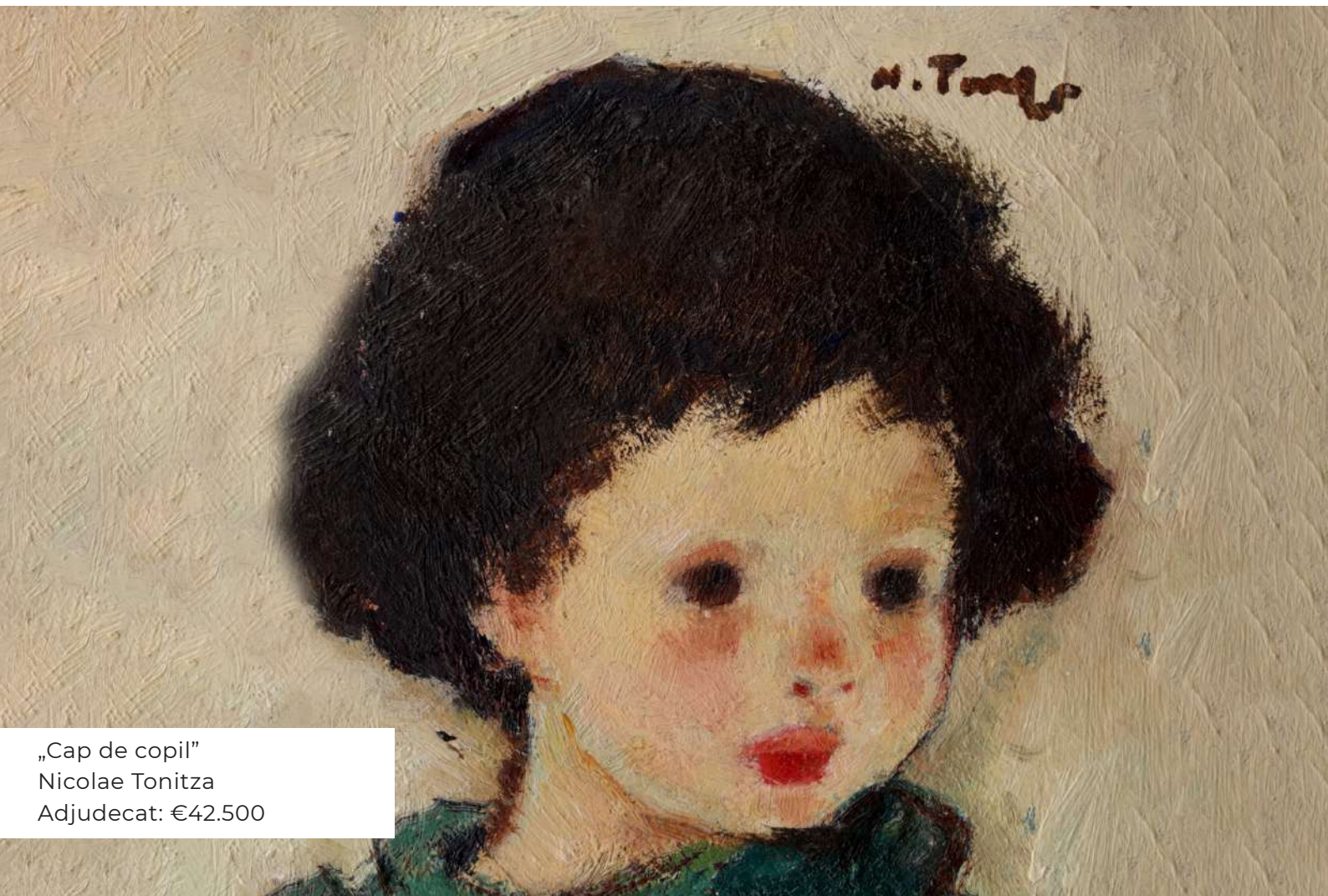

Un trend de revenire în atenție a modernismului și impresionismului

Poate datorită contextului economic recesionar și inflaționist, 2023 a fost anul în care segmentul de piață de artă clasică și modernă, stagnant în ultimii 3 ani în fața avântului segmentului de artă contemporană, a revenit viguros în prim-plan. Anul 2023 a reținut atenția prin vânzări marcante ale unor exponenți ai modernismului și ai impresionismului românesc, realizând (sau

situându-se în zona unor mai vechi) recorduri tematice, cu artiști precum: 🎨 **Nicolae Tonitza** (menționăm aici adjudecarea operei [„Fetița cu fundiță roz”](#), 110.000 de euro – martie 2023, potențată de recordul realizat de [„Cap de copil”](#), care, deși de mică dimensiune, a fost dat pentru 42.500 de euro – decembrie 2023), 🎨 **Francisc Șirato** ([„Interior cu maci și margarete”](#), 22.000 de euro – decembrie 2023,

„Cap de copil”
Nicolae Tonitza
Adjudecat: €42.500

alături de „[Lila în interior](#)” și „[Vedere din Balcic](#)”, fiecare 22.000 de euro – martie 2023).

🎨 **Jean Alexandru Steriadi** („[Bărci în portul Deauville](#)”, 19.000 de euro – martie 2023),

🎨 **Camil Ressu** („[La strânsul recoltei](#)”, 17.000 de euro – martie 2023),

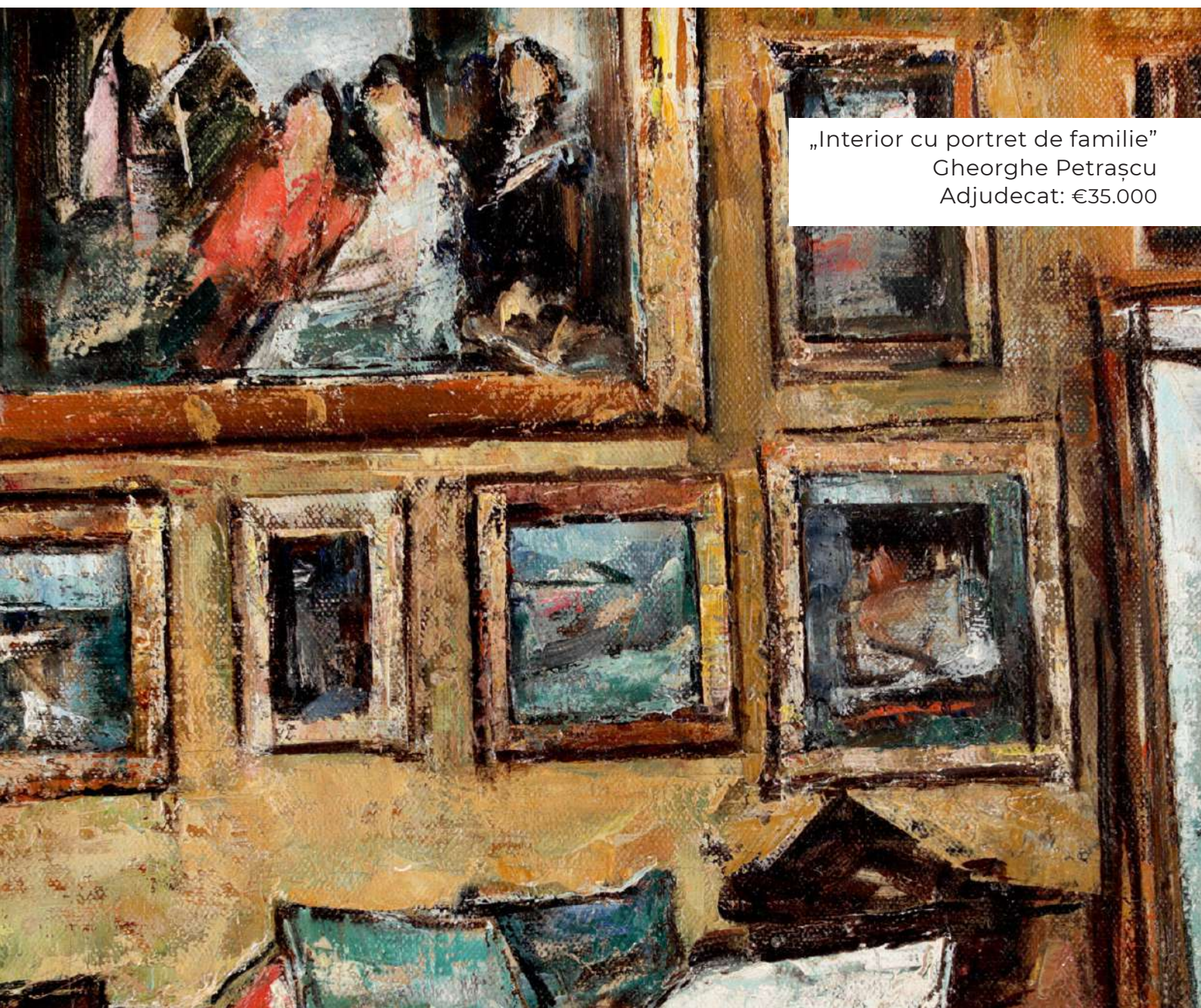
🎨 **Gheorghe Petrașcu** („[Interior cu portret de familie](#)”, 35.000 de euro – decembrie 2023),

🎨 **Octav Băncilă** („[Peticarul](#)”, 19.000 de euro – octombrie 2023),

🎨 **Arthur Verona** („[Serbare câmpenească](#)”, 17.000 de euro – decembrie 2023),

🎨 **Paul Miracovici** (al cărui „[Nud](#)”, cu 13.500 de euro – în iunie 2023, îi aduce postimpresionistului român un record absolut),

🎨 **Magdalena Rădulescu** („[Marea cavalcadă](#)”, 7.500 de euro – iunie 2023, care marchează, de asemenea, record personal de artist) etc.

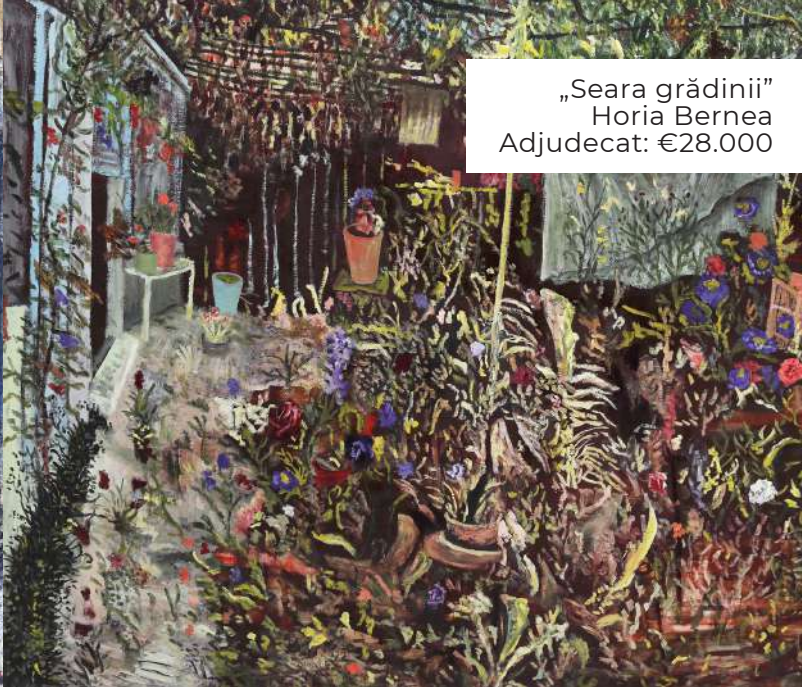

„Interior cu portret de familie”
Gheorghe Petrașcu
Adjudecat: €35.000

„Galaxie”
Horia Damian
Adjudecat: €22.000

„Seara grădinii”
Horia Bernea
Adjudecat: €28.000

Noi recorduri absolute și pentru contemporanii români

Segmentul de artă contemporană a pieței a performat la rândul-i, obținând câteva recorduri absolute de autor pentru artiștii formatori de scenă artistică – și de piață culturală. Astfel, 🎨 **Horia Bernea** a obținut anul acesta două recorduri succesive, culminând prin adjudecarea din octombrie 2023, cu 28.000 de euro pentru „[Seara grădinii](#)”; iar 🎨 **Horia Damian** a obținut cel mai bun preț de adjudecare pentru o pictură, în luna mai 2023, 22.000 de euro, pentru o

„[Cosmogonie](#)” (printre primele, din 1959).

Iată și două recorduri personale pentru sculptura contemporană: în mai 2023, 🎨 **Ioan Pârvan** realizează 30.000 de euro pentru „[Marii arlechini](#)”, iar, în noiembrie 2023, 🎨 **Felix Aftene** reușește un 26.000 mii de euro pentru „[Cronos](#)”.

„Marii arlechini”
Ioan Pârvan
Adjudecat: €30.000

„Cronos”
Felix Aftene
Adjudecat: €26.000

Monedă Tetradrahmă Callatis
tip Alexandru III cel Mare, 260-220 î.e.n.
Adjudecat: €5.000

Sabie de ofiter, cu cifrul Regelui Carol I,
cu teacă și lâma de Toledo, datată 1914
Adjudecat: €1.600

Noi recorduri pentru tematicile de istorie și obiecte de colecție

Dar piața de frumos nu se limitează la artă, ea se adâncește și în profunzimile identității naționale, continuându-se cu arta tradițională, arta veche românească și arta sacră, apoi în lumea fabuloasă a obiectelor de colecție istorice, după cum se extinde pe coordonatele erudite ale cărții vechi și edițiilor bibliofile, hărților, manuscriselor etc. Aceste segmente la rândul lor au manifestat consolidare și energie, loturile excepționale realizând, pe bună dreptate, rezultate excepționale. Pentru toate acestea selectăm doar un mic număr exemplificativ.

„Biblia de la București”, tipărită în timpul
lui Șerban Cantacuzino, București, 1688
Adjudecat: €36.250

Pentru arta sacră, 2023 este anul 🪄 celei mai bine vândute icoane românești pe lemn – **icoana împărătească „Deisis”**, de sec. XVI, care provine din colecția fostului ministru al industriei și comerțului Ion Manolescu-Strunga, adjudecată, în decembrie 2023, pentru 17.000 de euro; 🪄 dar și al celei mai bine vândute icoane veneto-cretane – **„Nașterea Domnului”**, de început de sec. XVI, adjudecată, în decembrie 2023, pentru 11.000 de euro; 🪄 totodată, sunt de menționat

„Nașterea Domnului”, icoană cretano-venețiană împărătească pe lemn, începutul sec. XVI
Adjudecat: €11.000

„Deisis”, icoană împărătească pe lemn, Țara Românească, sec. XVI
Adjudecat: €17.000

recordurile absolute de autor obținute în 2023 de câțiva magistrali zugravi români de icoane pe sticlă: Nicolae Cațavei, Nicolae Oancea, Costea Verman, Ioan Pop din Făgăraș și Matei Popa din Vale (adjudecări de câteva mii de euro – record!).

Faimoasa reprezentare a lui Mihai Viteazul, gravură realizată de Egidius Sadeler cel Tânăr, la Praga, 1601
Adjudecat: €6.500

TABVLA ITINERARIA
EX ILLVSTRI PEVTINGERORVM BIB-
LIOTHECA, QVÆ AVGVSTÆ VINDELÆST,
Beneficio
Mr VELSERI VII-VIRI AVGVSTANI
in lucem edita
ANTVERPIÆ
— Apud Ioannem Moretum
CIS ID XCVIII.

TABVLA ITINERARIA
EX ILLVSTRI PEVTINGERORVM BIBLIOTHECA
QVÆ AVGVSTÆ VINDELÆST
BENEFICIO MARCI VELSERI SEPTENVIRI
AVGVSTANI IN LVCEM EDITA .
NOBILISSIMO VIRO
MARCO VELSERO
R. P. AVGVSTANÆ SEPTENVIRO
IOANNES MORETVS TYPOGRAPHVS ANTVERP.
S. P. D.

HANC TABVLAM, vñ nobilissime, non mittimus ad te, sed remittimus, aquam scilicet è tuo fonte: Tu cum ad ORTELIVM nostrum (heu, nuper cum dolore litteratorum defunctum) descripseris miseris, tuâ curâ inter PEVTINGERI schedas reperitam et erutam: idcirco, iure ad te rediit. Ipse ORTELIVS, haud procul a fato, ita mihi mandauerat: Et mea sane voluntas et tuâ cultus eodem ducebant. Accipis igitur privatam olim tuam, nunc publicam per te omnium TABVLAM: Et si gratum carionis defunctum habuisti, quæso ut etiam hoc postremum ab eo munus. ANTVERPIÆ è Typographico nostro. KAL. DECEMB. CIS. ID. XCVIII.

"Tabula Peutingeriana"
publicată de Abraham Ortelius, Anvers, 1598
Adjudecat: €6.000

Istoria nu se termină cu hărțile, ci se continuă cu alte recorduri tematiche, precum: 🪄 gravura medievală reprezentându-l pe **Mihai Viteazul**, realizată în 1601 de Egidius Sadeler cel Tânăr, adjudecată, în iulie 2023, pentru prețul-record de 6.500 de euro; 🪄 în tematica numismatică, **o tetradrahmă Callatis, tip Alexandru Macedon**, 260-220 î.e.n., adjudecată pentru 5.000 de euro în iulie 2023, dar și, în numismatica modernă 🪄 **o monedă de aur de 20 de lei din 1870**, gradată XF40, adjudecată într-aceeași licitație cu 7.000 de euro.

Pudrieră din aur, argint și baga
cu monograma
Regelui Carol al II-lea
Adjudecat: €3.000

Sabie kilij, cu mânerul
din fildeș de morsă
Adjudecat: €5.500

La secțiunea Militaria, evidențiem recordul pentru **o sabie otomană** – 5.500 de euro (un kilij cu mâner din fildeș de morsă și cu lama intarsiată cu citate din Coran, realizată în sec. XVII-XVIII). Nici tematica memorialistică nu s-a lăsat în 2023 mai prejos, cu rezultate precum: 3.000 de euro pentru **pudriera din aur, monogramată Carol al II-lea**, dăruită Elenei Lupescu, adjudecată în noiembrie 2023; 7.000 de euro pentru **ceasul de buzunar cu lanț, din aur**, realizat de atelierul regal Joseph Resch Fils, cca. 1940, care a aparținut marelui Ion Antonescu, adjudecat în mai 2023; ori 10.000 de euro pentru **statueta din lemn, reprezentând un păstor semit**, dăruită lui Nicolae Ceaușescu de către Yasser Arafat, adjudecată în octombrie 2023.

Statuetă din lemn, reprezentând
un păstor semit
Adjudecat: €10.000

Ceas de buzunar cu lanț, din aur
atelier Joseph Resch Fils
a aparținut Mareșalului
Ion Antonescu
Adjudecat: €7.000

Noi recorduri și pentru tematicile de lux și de arte decorative

Așa-numitele arte minore nu au întârziat să marcheze și în 2023 rezultate majore. Segment limitat al gustului educat, rod al unei mai ample culturi a frumosului, artele decorative, de la mobilierul și designul de autor la sticlăria Art Nouveau și orfevrăria Art Deco ori Bauhaus, au obținut în 2023 câteva rezultate notabile, precum: 3.300 de euro pentru [biroul tip Boule în stil Napoleon III](#), realizat cu intarsii și decorațiuni din bronz, sec. al XIX-lea;

Birou tip Boule în stil Napoleon al III-lea
Adjudecat: €3.300

 4.250 de euro pentru [o pereche de pedestale din onix și marmură](#), ornate cu email multicolor, sec. al XIX-lea; 3.000 de euro pentru [o elegantă garnitură pentru șemineu din bronz aurit](#), formată dintr-o pereche de sfeșnice și un ceas Hippolyte Azur, cu decor chinoiserie, cca. 1850 etc.

Pereche de pedestale din onix și marmură
ornate cu email multicolor, sfârșitul sec. XIX
Adjudecat: €3.000

Segmentul bijuteriilor de epocă ori de autor a strălucit în câteva rânduri în 2023, reținând atenția prin rezultate precum: **o brățară tennis din aur alb, decorată cu diamante**, adjudecată pentru 20.000 de euro (februarie 2023).

Apoi **un splendid colier din aur alb, decorat cu diamante**, adjudecat pentru 17.000 de euro (mai 2023), **un ceas Jaeger LeCoultre, din aur alb**, de damă, decorat cu 58 de diamante, totalizând 4,5 ct. (care a aparținut Zoiei Ceaușescu), adjudecat pentru 14.000 de euro (mai 2023), dar și **un lanț cu pandantiv din aur alb, decorat cu un mare smarald**, anturat de diamante, adjudecat pentru 17.000 de euro (decembrie 2023).

Ceas Jaeger LeCoultre din aur alb
ce a aparținut Zoiei Ceaușescu
Adjudecat: €14.000

Lanț cu pandantiv din aur alb
decorat central cu un mare smarald
Adjudecat: €17.000

Ceas Audemars Piguet Royal Oak
din aur roz
Adjudecat: €37.500

Nu în ultimul rând, aplaudăm podiumul licitațiilor de ceasuri 2023, care a fost reînsoțit de rezultate excepționale pentru mărcile situate în topul eleganței, între care: 🎵 [un Audemars Piguet](#), Royal Oak, din aur roz, din 2014, adjudecat pentru 37.500 de euro, în octombrie 2023, 🎵 [o ediție limitată F.A. Jones a clasicului IWC Portuguese](#), din aur, cu mecanism tourbillon, adjudecată pentru 21.000 de euro, în februarie 2023, dar și 🎵 [o ediție Annual Calendar, din 2002, a celebrului Patek Philippe](#), din aur, vândută pentru 30.000 de euro, în mai 2023.

Ceas IWC Portuguese
ediție limitată F.A. Jones
Adjudecat: €21.000

Port Ellen Maltings, 12 ani vechime
Adjudecat: €15.000

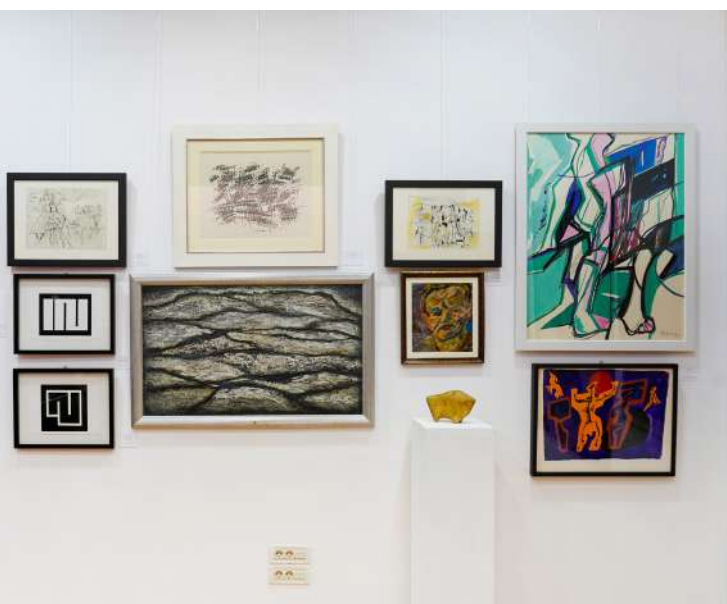
Tematicile plăcerii pure au marcat la rândul lor anul 2023 prin rezultate inedite. Exemplificăm prin: 🎵 [un baric de vin Galicea Mare 2019](#) din Rezerva Proprietarului, Fetească Neagră, adjudecat pentru 20.500 de euro, în aprilie 2023; 🎵 [o ediție foarte rară a whisky-ului Port Ellen Maltings](#), 12 ani vechime, îmbuteliată cu ocazia vizitei Reginei Elisabeta a II-a a Marii Britanii la distilerii Port Ellen, 1980, adjudecată pentru 15.000 de euro, în aprilie 2023; dar și 🎵 [o rară chitară Gibson](#) (ES-335TD), cca. 1965, adjudecată pentru 4.250 de euro, în martie 2023. Ce an!

Anul în care am confirmat noile filiale din Bulgaria și din Croația

2023 este și anul în care am confirmat noile filiale Artmark din Bulgaria și din Croația, deschise în mai-noiembrie 2022 la Sofia, respectiv la Zagreb. În toamna-iarna 2023, 🎨 **Artmark Croația** a organizat două licitații la Zagreb, totalizând cca. 450.000 de euro și o rată medie de adjudecare de aproape 60%, iar 🎨 **Artmark Bulgaria** a organizat prima sa Licitație de Iarnă la Sofia, realizând un total fulminant de 335.000 de euro, cu o rată de adjudecare de 80,4%.

Aparent modeste, dacă le raportăm la rezultatele pieței românești de artă, aceste totaluri și rate de adjudecare reprezintă, de fapt, un superlativ pentru piețele de artă bulgară și croată-iugoslavă, semnificând reale premise pentru organizarea și creșterea piețelor de artă est-europene vecine.

Pași pe drumul internaționalizării Participanți la licitație din peste 30 de țări

Marea diversitate de obiecte de artă și de obiecte de colecție, unele de origine extra-românească, altele cu vocație de circulație internațională, a atras participanți din multe alte jurisdicții și culturi din afara României (fără a lua în calcul participanții fizic ori telefonic, ci doar pe cei online), din țările

Germania, Franța, Israel, SUA, Monaco, Bulgaria, Austria, Croația, Ungaria, Cipru, Serbia, Turcia, Marea Britanie, China, Elveția, Italia, Moldova, Slovenia, Olanda, Belgia, Canada, Slovacia, Spania, Polonia, Grecia, Ucraina, Danemarca, Portugalia, Suedia și Africa de Sud (enumerare în ordinea numărului participanților).

Multipli de piață online Mai mulți participanți mai multe oferte

Familiarizarea treptată a consumatorului cultural – colecționar ori iubitor incidental de frumos – cu facilitățile online puse la dispoziție de platformele Artmark marchează în 2023 cifre în creștere, fără precedent, ale interacțiunii acestuia cu piața de artă. Astfel, în al 10-lea an de platformă Artmark Live (altă aniversare!), creșterea în perioada 2022-2023 a numărului de oferte online este de 23,6% (de la 10,08 mii la 12,8 mii de oferte), câtă vreme, valoric, suma ofertelor înregistrate în website-ul Artmark în 2023 depășește cu 63,8% suma ofertelor online înregistrate în 2022 (de la 10,5 milioane de euro la 17,2 milioane de euro!), și majorarea valorii medii a ofertei online – cu 32,5% (de la o valoare medie de 1.040 de euro, în 2022, la o valoare medie de 1.378 de euro, în 2023) reflectă încrederea din ce în ce mai mare în funcționalitatea platformei online.

Diversificarea platformelor online

Trăim într-o eră tehnologică, iar Artmark se străduiește să țină pasul cu dezideratul simplificării, prin automatizare, a pieței de artă pentru consumatorul cultural, de natură să democratizeze și să ieftinească accesul acestuia la mecanismele pieței de artă. Astfel că 2023 este anul lansării unei platforme complet automatizate, ce funcționează intuitiv, cu un comisar de licitație robotizat, bizuit pe algoritmi de Inteligență Artificială, într-un regim timed-online – funcționând conform regulii „primul venit, primul servit” (tip de licitație

denumit, intern, în memoria Asociației artistice care a organizat, în 1896, prima expoziție „liberă” de artă modernă românească – „Ileana”).

În total, în anul 2023, Artmark a ținut 12 licitații de artă și istorie în acest regim exclusiv timed-online, inovând în piața de profil într-o direcție ce, probabil, va conta major în anii ce vin.

Platforma Timed Online a fost realizată de compania de software Art Games, membru al grupului Artmark, ce a realizat în ultimii zece ani unele dintre cele mai avansate platforme de licitație online în funcțiune azi în Europa.

Fapte Bune

Cu 3 evenimente caritabile în 2023 – 🎵 secțiunea caritabilă co-organizată cu Asociația Română de Educație în Alergii și cu Asociația „Din grijă pentru copii”, 🎵 licitația Asociației pentru protecția animalelor HOPE, dar mai ales 🎵 licitația „tuturor cauzelor caritabile”, care este „Licitația de Fapte Bune”, concept aflat la a III-a ediție și dedicat cauzelor reunite, în 2023, sub egida sa și a co-organizatorilor săi (Fundația Inovații Sociale „Regina Maria”, Fundația Polisano și Crucea

Roșie Română) – Artmark mulțumește și continuă să exprime recunoștința față de sponsorii săi și ai cauzelor caritabile promovate prin platforma Artmark. „Licitația de Fapte Bune 2023” a colectat aprox. 250.000 de euro (în creștere cu 20% față de 2022), ce urmează a reveni celor 3 proiecte caritabile promovate – 🎵 proiectul de reducere a abandonului școlar susținut de Crucea Roșie România pentru România și Ucraina, proiectul „Ajută o mamă să se ridice din nou” al Fundației pentru Inovații Sociale „Regina Maria” și 🎵 proiectul „Inimi Sănătoase pentru Copii” al Fundației Polisano.

